

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM
DORADZTWA ZAWODOWEGO
w Branżowej Szkole II stopnia nr 6
w Krakowie

Opracowały: Katarzyna Korczyńska i Maria Smorąg
– szkolni doradcy zawodowi

Kraków 2026 r.

Wstęp

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego umożliwia słuchaczowi do zebrania i przeanalizowania informacji na temat własnych predyspozycji i preferencji zawodowych, rynku pracy i zasad nim rządzących, a także zaplanowania dalszej kariery edukacyjno – zawodowej z uwzględnieniem własnej niepełnosprawności.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego obejmuje ogół działań podejmowanych w szkole w celu prawidłowego przygotowania słuchaczy do wejścia na rynek pracy lub podjęcia dalszego kształcenia. System określa rolę, zadania i metody oraz formy pracy szkolnego doradcy zawodowego oraz nauczycieli i wychowawców w ramach rocznego planu działania i jest włączony do programu profilaktyczno - wychowawczego Ośrodka.

Corocznie absolwenci naszego Ośrodka stają przed trudnym problemem wyboru dalszej drogi: kontynuować naukę czy rozpocząć pracę zawodową? Wpływ na ich decyzje mają różne czynniki, spośród których najistotniejszymi są:

- stan zdrowia,
- predyspozycje zawodowe (w tym zainteresowania i uzdolnienia),
- środowisko rodzinne,
- środowisko szkolne,
- środowisko rówieśnicze,
- zmiany na rynku pracy
- rozwój nowoczesnych technologii.

Obecna sytuacja na rynku pracy, problem bezrobocia, szczególnie wśród osób młodych, w tym także niepełnosprawnych, sprawia, że dużego znaczenia nabiera wyposażenie słuchaczy w umiejętności przydatne w podejmowaniu decyzji dotyczących wyboru dalszej drogi edukacyjno - zawodowej. Podjęta decyzja będzie miała wpływ na dalszy przebieg kariery zawodowej młodego człowieka, szczególnie dotyczy to młodzieży z niepełnosprawnością słuchu, afazją lub trudnościami w komunikacji. Oznacza to konieczność stworzenia takiego systemu doradztwa zawodowego,

które zapewni słuchaczom poznanie swoich możliwości i potencjału zawodowego, który może być w przyszłości wykorzystany na rynku pracy. Umożliwi także rozwijanie własnych uzdolnień, posiadanych umiejętności, zainteresowań i zdobycie kwalifikacji. Ponadto system doradztwa powinien zapewnić poznanie procesu podejmowania decyzji i uświadomić konsekwencje dokonywania wyborów. Powinien też stworzyć możliwość kształcenia umiejętności radzenia sobie ze zmianami, rozwijania umiejętności adaptacyjnych oraz umiejętności wychodzenia naprzeciw nowym sytuacjom i nowym wyzwaniom szczególnie w sytuacji tak dużego bezrobocia.

Ważną sprawą jest, aby słuchaczy BS II stopnia wprowadzić w świat zawodów, tak, aby mogli dokonać przemyślanego, trafnego wyboru dalszej kariery edukacyjno - zawodowej. Przed dokonaniem świadomego wyboru rozwoju kompetencji zawodowych przez młodych ludzi należy zapewnić im dostęp do informacji dotyczących rynku pracy – informacji dotyczących zawodów, ich pozycji na rynku pracy, możliwości zatrudnienia i dalszych etapów rozwoju zawodowego. Dlatego tak ważnym jest zainicjowanie współpracy z lokalnymi przedsiębiorcami i umożliwienie słuchaczom uczestniczenia w wyjściach zawodoznawczych, których celem jest poznanie rzeczywistego środowiska pracy. Ponadto jednym z wielu zadań szkolnego doradcy zawodowego jest wyrabianie u słuchaczy poczucia szacunku do pracy, odpowiedzialności za własne decyzje.

§1.

Podstawowe pojęcia

Poradnictwo zawodowe

Długofalowe i wieloetapowe działania wychowawcze, towarzyszące jednostce w trakcie jej rozwoju zawodowego. Obejmuje ono udzielanie pomocy uczniom i dorosłym w planowaniu, tworzeniu i rozwoju kariery zawodowej, przynoszącej jednostce satysfakcję i zawodowy sukces.

(por.: Ogólne zasady funkcjonowania poradnictwa zawodowego w systemie urzędów pracy. (1996) Wyd. KUP. s. 4, maszynopis)

Orientacja zawodowa

Działania wychowawcze szkoły, rodziców i innych osób, grup i instytucji - mające na celu przygotowanie młodzieży do planowania kariery zawodowej, których ważnym elementem jest podejmowanie kolejnych decyzji wyboru zawodu i szkoły.

(por.: K. Lelińska: Założenia i kierunki rozwoju poradnictwa zawodowego w warunkach reformy edukacji (1999) Problemy poradnictwa psychologiczno - pedagogicznego. Nr 2/11, s. 29)

Doradztwo zawodowe

Świadczenie pomocy w dokonywaniu kolejnych decyzji wyboru zawodu lub pracy w formie indywidualnej porady zawodowej, poprzez analizę pola problemowego jednostki i udzielenie jej informacji zawodowych, podawanie wskazówek, sugestii oraz instrukcji.

(por.: K. Lelińska: Założenia i kierunki rozwoju poradnictwa zawodowego w warunkach reformy edukacji, (1999) Problemy poradnictwa psychologiczno - pedagogicznego Nr 2/11, s.29)

Doradca zawodowy

Osoba udzielająca pomocy, w formie grupowych i indywidualnych porad zawodowych, młodzieży i osobom dorosłym w wyborze zawodu, kierunku kształcenia i szkolenia, uwzględniając ich możliwości psychofizyczne i sytuację życiową, a także potrzeby rynku pracy oraz możliwości systemu edukacyjnego, współpracując z rodzicami i nauczycielami w procesie orientacji zawodowej uczniów oraz wykorzystując w tym celu wiedzę o zawodach, znajomość psychologicznych i pedagogicznych technik, diagnozę rynku pracy oraz techniczne środki przekazywania informacji zawodowej.

(por.: Klasyfikacja Zawodów i Specjalności. 1995. Wyd. MPiPS. Tom V, Zeszyt 2 cz.II, s. 497)

Informacja zawodowa

Zbiory danych potrzebnych jednostce do podejmowania kolejnych decyzji zawodowych oraz związanych z zatrudnieniem. Zakres treści, metod i kanały

przekazywanych informacji są dostosowane do etapu rozwoju zawodowego jednostki oraz rodzajów podejmowanych decyzji.

(por.: K. Lelińska: Przygotowanie uczniów do wyboru zawodu metodą zajęć praktycznych. (1985).WSiP, s.35)

Informacja edukacyjna

Zbiory danych potrzebnych jednostce do podejmowania decyzji związanych z dalszym kształceniem.

(opr. G. Sołtysińska)

Zawód

Wewnętrznie spójny system czynności wymagający określonych kwalifikacji, wykonywanych w uregulowany sposób i systematycznie, stanowiący podstawę utrzymania i zapewniający pozycję w społeczeństwie. (por.: J. Szczepański: Czynniki kształtujące zawód i strukturę zawodową. Socjologia zawodów. (1965)KiW.)

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego

Ogół zaplanowanych i systematycznie podejmowanych działań przez szkołę w celu przygotowania uczniów do wyboru poziomu i kierunku kształcenia lub zawodu. System obejmuje działania skierowane do uczniów, rodziców / prawnych opiekunów oraz nauczycieli i specjalistów pracujących w Ośrodku. Doradztwo zawodowe jest procesem ciągłym dlatego WSDZ uwzględnia zmieniające się potrzeby rynku pracy: wykorzystanie narzędzi cyfrowych, analizę rynku pracy, rozwijanie kompetencji przyszłości oraz wpływ nowych technologii, w tym AI, na wybór zawodu. System określa: role i zadania doradcy w ramach rocznego programu działań, czas i miejsce realizacji zadań, oczekiwane efekty, formy i metody pracy.

§2.

Podstawy prawne

Polskie i unijne akty prawne regulujące kwestie udzielania pomocy w wyborze zawodu, kierunku kształcenia oraz wprowadzające doradztwo zawodowe do szkół:

- Memorandum dotyczące kształcenia ustawicznego, uchwalone przez Komisję Europejską w 2000 r. jako jedno z 6 głównych założeń wymienia zalecenie dotyczące profesjonalnej pomocy doradczej dla uczniów w zakresie planowania kariery zawodowej. Zdecydowana większość państw Unii Europejskiej już od dawna stosuje to zalecenie w praktyce.
- Rezolucja Rady Unii Europejskiej z 18 Maja 2004 - 9286/04 jest to najważniejszy do tej pory dokument wydany przez Unię Europejską dotyczący poradnictwa zawodowego.

„wszyscy obywatele Europy powinni mieć dostęp do usług związanych z poradnictwem, informacją zawodową i planowaniem kariery na każdym etapie swojego życia”.

- Zalecenie Rady z dnia 22 maja 2018 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie
- Zalecenie Rady z dnia 24 listopada 2020 r. w sprawie kształcenia i szkolenia zawodowego (VET)
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 1996 r., Nr 67, poz. 329 ze zm.)
- Ustawa z dn. 26 stycznia 1982r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. 1982 nr 3 poz. 19 z późniejszymi zmianami).
- Ustawa z dn.14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. 2017, poz. 59)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2017, poz. 1643)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. 2017, poz. 649)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. 2019, poz. 325)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 20 stycznia 2026 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. 2026 poz. 73)

§3.

Funkcjonowanie WSDZ w Branżowej Szkole II stopnia nr 6

1. Cele realizacji doradztwa zawodowego:

- przygotowanie słuchaczy do samodzielnego i świadomego planowania kariery oraz podejmowania decyzji i dokonywania zmian decyzji edukacyjnych i zawodowych, uwzględniając poznawanie własnych zasobów oraz analizę informacji na temat rynku pracy i systemu edukacji
- kształtowanie wśród młodzieży postawy aktywnej i odpowiedzialnej wobec pracy
- rozwijanie kompetencji kluczowych i przyszłości, w tym: kompetencji cyfrowych, krytycznego myślenia, kreatywności, współpracy oraz adaptacji do zmian
- stworzenie środowiska, sieci współpracy na rzecz rozwoju zawodowego uczniów.

2. Adresaci działań związanych z doradztwem zawodowym:

- słuchacze
- nauczyciele i specjaliści (Rada Pedagogiczna)

3. Realizacja działań z zakresu doradztwa zawodowego

Doradztwo zawodowe dla słuchaczy jest realizowane:

- podczas zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz wspomagania słuchaczy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu w trakcie bieżącej pracy ze słuchaczami, prowadzonych przez doradcę zawodowego, nauczycieli i wychowawców – m.in. na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych, a także w formie indywidualnych porad i konsultacji prowadzonych przez doradcę zawodowego (lub innych specjalistów, wychowawców, nauczycieli);
- podczas innych działań związanych z doradztwem zawodowym realizowanych w szkole (jak np. dni otwarte, projekty edukacyjne, warsztaty, konkursy zawodoznawcze) lub poza nią (np. udział w targach edukacyjnych i targach pracy, festiwalu zawodów, w wyjściach i wizytach zawodoznawczych w zakładach pracy;
- poprzez wykorzystanie narzędzi cyfrowych, w tym platform edukacyjnych oraz baz zawodów. W ramach realizacji doradztwa zawodowego szkoła wykorzystuje prognozy zapotrzebowania na pracowników na rynku krajowym i regionalnym oraz wyniki monitoringu karier absolwentów.

§4.

Realizatorzy zadań związanych z doradztwem zawodowym

Osoby odpowiedzialne za realizację WSDZ:

- szkolny doradca zawodowy

Osoby współuczestniczące:

- Dyrektor,
- pedagog,
- psycholog,
- opiekunowie klas,
- wychowawcy grup internatowych,
- nauczyciele przedmiotów ogólnych,
- nauczyciele przedmiotów zawodowych,
- nauczyciel bibliotekarz,
- pielęgniarka
- instytucje zajmujące się kształtowaniem kariery edukacyjno – zawodowej (Urzędy Pracy, Urząd Miasta, Poradnie Psychologiczno – Pedagogiczne, pielęgniarka szkolna),

§5.

Zadania szkolnego doradcy zawodowego

- uświadomienie słuchaczom korzyści wynikających ze świadomego planowania kariery edukacyjno – zawodowej,
- systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania słuchaczy na informacje i pomoc w planowaniu kariery edukacyjno – zawodowej,
- aranżowanie sytuacji sprzyjających poznawaniu własnych zasobów (diagnoza preferencji i predyspozycji zawodowych, konkursy, imprezy i uroczystości szkolne, udział w zajęciach dodatkowych i kołach zainteresowań; samodzielne przygotowywanie określonych zadań na zajęcia przedmiotowe)
- analiza potrzeb rynku pracy i możliwości zatrudnienia
- gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia,
- wskazywanie osobom zainteresowanym (słuchaczom, rodzicom i prawnym opiekunom, nauczycielom) źródeł dodatkowej, rzetelnej informacji na temat: rynku pracy, trendów rozwojowych w świecie zawodów i zatrudnienia, wykorzystania posiadanych uzdolnień i talentów w różnych obszarach świata pracy, instytucji i organizacji wspierających

osoby wkraczające na rynek pracy oraz programów edukacyjnych Unii Europejskiej, kursów i szkoleń doszkalających oraz doskonalących posiadane kompetencje

- udzielanie indywidualnych porad edukacyjnych i zawodowych słuchaczom
- zapoznajanie słuchaczy z możliwościami korzystania z ogólnodostępnych platform edukacyjnych i informacyjnych, ogólnopolskich baz zawodów i informacji o rynku pracy, prognoz zapotrzebowania na pracowników na rynku krajowym i regionalnym, cyfrowych narzędzi wspierających planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, platform i narzędzi komunikacji
- pomaganie w przygotowaniu teczek „portfolio”
- przygotowania słuchaczy do wyboru drogi zawodowej, do podjęcia pracy
- prowadzenie indywidualnych zajęć aktywizujących, wspierających słuchaczy w świadomym planowaniu kariery i podjęciu roli zawodowej poprzez przygotowanie ich do aktywnego poszukiwania pracy, prezentowania się na rynku pracy,
- stwarzanie możliwości udziału w targach edukacyjnych; spotkaniach z przedstawicielami szkół wyższych oraz instytucji kształcących w różnych zawodach; przedstawicielami pracodawców i pracownikami różnych zawodów, wyjściach zawodoznawczych
- promowanie idei wolontariatu
- organizowanie spotkań z osobami prezentującymi własne ścieżki rozwoju zawodowego (absolwenci szkoły i przedstawiciele zawodu)
- wspieranie nauczycieli w działaniach doradczych poprzez organizowanie spotkań, udostępnianie im informacji i materiałów do pracy z uczniami itp.,
- współpraca przy opracowywaniu programu profilaktyczno – wychowawczego Ośrodka (określenie priorytetów dotyczących orientacji i informacji zawodowej)
- planowanie, koordynowanie, monitorowanie i prowadzenie ewaluacji oraz promowanie działań związanych z doradztwem zawodowym podejmowanych przez szkołę we współpracy z wychowawcami, nauczycielami i specjalistami;
- systematyczne podnoszenie własnych kwalifikacji,
- wzbogacanie warsztatu pracy o wykorzystanie nowoczesnych narzędzi cyfrowych oraz udostępnianie ich osobom zainteresowanym,
- prowadzenie odpowiedniej dokumentacji udzielanych porad i osób korzystających z usług doradcy zawodowego,
- współpraca z instytucjami wspierającymi wewnątrzszkolny system doradztwa: kuratoria oświaty, centra informacji i planowania kariery zawodowej, poradnie psychologiczne – pedagogiczne, powiatowe urzędy pracy, przedstawiciele organizacji zrzeszających pracodawców itp.

- inicjowanie spotkań z przedstawicielami instytucji rynku pracy oraz przedsiębiorcami

§6.

Zadania opiekuna klasy i grupy internatowej

- określanie mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień słuchaczy;
- eksponowanie w trakcie bieżącej pracy ze słuchaczami związków realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- włączanie do swoich planów wychowawczych zagadnień z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- wskazywanie słuchaczom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej;
- współpraca z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

§7.

Zadania nauczyciela przedmiotów ogólnych

- określanie mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień słuchaczy;
- eksponowanie w trakcie bieżącej pracy ze słuchaczami związków realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- współpraca z opiekunami klas i wychowawcami grup internatowych w zakresie realizowania zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów;
- przygotowanie słuchaczy do udziału w konkursach;
- prowadzenie kół zainteresowań, zajęć dodatkowych;
- współpraca z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

§8.

Zadania specjalisty

- określanie mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień słuchaczy;
- włączanie treści z zakresu orientacji zawodowej i zawodowego w prowadzone przez siebie zajęcia dla słuchaczy;

- współpraca z opiekunami klas w ramach realizowania działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla słuchaczy;
- przygotowanie do samodzielności w trudnych sytuacjach życiowych takich jak: egzamin, poszukiwanie pracy, podjęcie roli pracownika, zmiana zawodu, bezrobocie;
- włączanie się w proces podejmowania przez słuchaczy decyzji edukacyjnych i zawodowych (informacje dotyczące ucznia wynikające z pracy specjalisty);
- współpraca z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

§ 9.

Zadania nauczyciela – bibliotekarza

- współpraca z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- opracowanie, aktualizacja i udostępnianie zasobów dotyczących doradztwa zawodowego;
- włączanie się w organizowane przez szkołę i instytucje zewnętrzne wydarzenia z zakresu doradztwa zawodowego.

§ 10.

Zadania pielęgniarki

- współpraca z doradcą zawodowym oraz nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- udzielanie informacji o kwestiach zdrowotnych ważnych w kontekście zawodów wybieranych przez słuchaczy;
- organizowanie dla słuchaczy spotkań dotyczących dbania o zdrowie i bezpieczeństwo oraz kształtowanie właściwych nawyków – adekwatnych do zawodów wybieranych przez uczniów

§ 11.

Współpraca z otoczeniem – sieć wsparcia

Szkoła współpracuje z instytucjami zapewniającymi wsparcie merytoryczne z zakresu doradztwa zawodowego: poradniami psychologiczno – pedagogicznymi, ośrodkami doskonalenia nauczycieli, bibliotekami pedagogicznymi i centrami kształcenia zawodowego. Ponadto szkoła pozyskuje partnerów wspierających działania z zakresu doradztwa zawodowego np.:

- szkoły wyższe

- kuratorium oświaty
 - poradnie psychologiczno - pedagogiczne
 - Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna pn. „Krakowski Ośrodek Kariery”
 - Małopolskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli
 - Fundacja Instytut Rozwoju Regionalnego w Krakowie
 - Fundacja Viribus Unitis w Nowym Sączu
 - Fundacja Grupa Migawki
 - Fundacja Surdus
 - urzędy gminy, urząd marszałkowski, starostwo powiatowe
 - urzędy pracy i centra informacji i planowania kariery zawodowej
 - przedsiębiorcy i pracodawcy w środowisku lokalnym
- W/w instytucje mogą być angażowane w działania kierowane do słuchaczy i nauczycieli.

§ 12.

Program realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego

Działania z zakresu doradztwa zawodowego realizowane są w oparciu o program realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego, zatwierdzonego przez Dyrektora na dany rok szkolny. (załącznik).

§ 13.

Monitoring i ewaluacja wewnętrzna WSDZ

Wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego oraz roczny program realizacji WSDZ są monitorowane. Za monitoring odpowiada bezpośrednio doradca zawodowy. Monitoring stanowi podstawę do okresowej ewaluacji i koniecznych modyfikacji WSDZ. Dyrektor, po konsultacji z doradcą zawodowym, ustala sposoby, zasady i harmonogram oraz obszary prowadzenia monitoringu i ewaluacji. Ewaluacja przeprowadzana jest w formie wybranej przez szkołę: co roku.

Rada pedagogiczna, osoby i instytucje z otoczenia gospodarczo-społecznego są informowani o realizacji doradztwa zawodowego w szkole. Działanie to ma charakter informacyjny

Efekty podejmowanych działań:

Realizacja założonego programu działań z zakresu WSDZ umożliwi słuchaczom dokonanie trafnego wyboru kierunku dalszego kształcenia i drogi zawodowej. Pozytywnym efektem realizacji założonych celów jest także pomoc rodzinie, która odpowiada za wychowanie i kształtowanie określonych postaw i zachowań związanych z prawidłowym planowaniem kariery edukacyjno – zawodowej.

- ustala obszary do rozwoju edukacyjno-zawodowego i osobistego;

- analizuje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe oraz stan zdrowia) w kontekście planowania przyszłości edukacyjno-zawodowej;
- określa własny system wartości
- analizuje informacje o zawodach, kwalifikacjach i stanowiskach pracy oraz drogach dojścia do nich w kontekście wyborów zawodowych;
- analizuje informacje o lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy oraz zasadach na nim funkcjonujących w kontekście wyborów zawodowych;
- określa zawody i stanowiska pracy, dla których bazą są jego kwalifikacje
- porównuje formy zatrudnienia i możliwości funkcjonowania na rynku pracy jako pracownik, pracodawca lub osoba prowadząca działalność gospodarczą w obszarze, w którym się kształci oraz analizuje podstawy prawa pracy – w tym rodzaje umów o pracę, sposoby ich rozwiązywania, prawa i obowiązki pracownika;
- konfrontuje własne zasoby ze zidentyfikowanymi potrzebami i oczekiwaniami pracodawców oraz wymaganiami rynku pracy;
- określa znaczenie i wskazuje możliwości stażu zawodowego lub zatrudnienia z wykorzystaniem dostępnych form aktywizacji zawodowej;
- sporządza i aktualizuje dokumenty aplikacyjne zgodnie z wymaganiami pracodawców;
- przygotowuje się do zaprezentowania siebie i swoich kompetencji podczas rozmowy kwalifikacyjnej;
- charakteryzuje przebieg procesu zakładania własnej firmy oraz instytucje wspomagające zakładanie własnej działalności gospodarczej.
- analizuje możliwości uzyskiwania i poszerzania kwalifikacji zawodowych w ramach krajowego i europejskiego systemu kwalifikacji;
- korzysta ze źródeł informacji dotyczących dalszego kształcenia formalnego, pozaformalnego i nieformalnego;
- wskazuje możliwości kontynuowania nauki
- określa korzyści wynikające z uczenia się przez całe życie w rozwoju osobistym i zawodowym;
- analizuje możliwości kontynuowania nauki.
- ustala swoje cele, zadania i działania w kontekście planowania karier
- dokonuje wyboru dalszej drogi edukacyjno-zawodowej zgodnie z posiadanymi zasobami i celami;

- wskazuje korzyści wynikające z całonocnego doradztwa kariery.

Efektem końcowym realizacji programu jest przygotowanie ucznia do podejmowania właściwych decyzji w zakresie:

- w kierunku dalszego kształcenia zgodnie ze swoimi zainteresowaniami i predyspozycjami zawodowymi,
- planowania swojej dalszej kariery edukacyjno – zawodowej
- wejścia na rynek pracy